

U.M.0544

PENTRU UZ INTERN 23

Ex. nr. 3

FN. g. Borda
 eni ti împreună cu locuitorul
 cu seful te scrie

Buletin „E.L.”

Nr. 15

13 ianuarie 1934

In cadrul programului de sîmbătă, 12 ianuarie a.c., postul de radio "Europa Liberă" a difuzat un "Editorial săptămînal", intitulat "Au vechile partide istorice un viitor?", semnat de VLAD GEORGESCU, care a afirmat:

"Probabil că subiectul editorialului meu de astăzi vă va surprinde. In orice caz, nu m-aș fi gîndit la el dacă nu aș fi primit săptămînile trecute o scrisoare din țară, în care, între altele, se spunea:

"Problema cu național-țărăniștii mi se pare interesantă în sine, ea meritînd a fi atinsă în context. Intr-adevăr, în România există astăzi încă un partid politic care nu s-a autodizolvat, ca liberalii, care nu și-a recunoscut înfrîngerea în algerile din 1946 și care nu s-a recunoscut legal interzis etc. etc. Veteranii Partidului Național Tărănesc, în frunte cu CORNELIU OPOSU, încă se consideră membri cu funcții în acest partid și consideră că numai împrejurările vitrege i-au împiedicat să țină congresul Partidului Național Tărănesc, în care să-i înlocuiască pe cei dispăruți. Ei cred că au încă un puternic sprijin popular, mai ales în regiunile cu tradiție țărănească și românească - Transilvania, Bucovina etc.

- 2 -

Sincer vorbind, nu știu câtă iluzie se ascunde aici, dar cred că Partidul Comunist din Chile ori Guatemala nu reprezintă o forță politică reală mai mare, în contextele respective, și aceasta nu le împiedică să fie primite la București, de pildă, ca legitime parteneri de conversație. După părerea mea, importanța Partidului Național Tărănesc este mare, evident dacă într-adevăr este cineva interesat în promovarea pluralismului în România".

Aceste rânduri au fost scrise în chiar momentul în care Partidul Național Tărănesc dădea semne de vitalitate. Este vorba de incidentul de la sfârșitul anului 1984, când un purtător de cuvânt al partidului respectiv a încercat să citească un necrolog în biserica "Sf. Treime", apoi în biserica "Bunavestire", din București, cu prilejul parastasului fruntașului țărănist OVIDIU BORCEA, decedat în S.U.A. Atunci, seniorii încă în viață ai partidului au fost convocați la securitate și amenințați cu represalii în cazul în care vor da citire necrologului al cărui ton, extrem de hotărât, pune regimul în adevărata sa lumină.

O altă corespondență venită din țară, din partea domnului VICTOR DUMITRESCU, ne-a înștiințat în detalii asupra regimului de teroare sub care este obligat să trăiască astăzi inginerul ION PUIU, fost șef al tineretului țărănist. Presiunile, intimidările nu au încetat nici acum, în anii '80, deși regimul se laudă că nu mai recurge la metodele staliniste din trecut.

Campania de intimidare a vechilor lideri țărăniști a atins un moment de apogeu în 1982, când s-au făcut percheziții și s-au confiscat cărți și documente, iar CORNELIU OPOSU a fost anchetat timp de peste 3 luni, între 6 și 12 ore pe zi, mai ales pentru vina de a fi luat cuvântul în public pentru a expune punctul de

./-

vedere al partidului său în problema actului de la 23 August.

În anii 1932-1933, mai mulți muncitori de la Jilava au fost anchetați sub învinuirea de a fi simpatizanți național-tărăniști. Iar inginerul ION PUIU este amenințat mereu cu trimiterea în judecată.

Nu putem deci să nu remarcăm că represiunea împotriva membrilor marcantă ai Partidului Național Tărănesc s-a intensificat după 1930, adică după perioada de accentuare a crizei comunismului din România. Probabil că aceste persecuții, această teamă a Partidului Comunist Român de persistența valorilor unui partid pe care a crezut că l-a desființat cu aproape 40 de ani în urmă a fost alimentată și de memoriul pe care partidul lui MANIU l-a prezentat, în septembrie 1983, vicepreședintelui american GEORGE BUSH. Este un text de peste 60 de pagini care ne-a parvenit mai demult de la Washington și pe care l-am citit cu emoție și admirație. În el, Partidul Național Tărănesc declară că nu recunoaște validitatea alegerilor din 1946, că nu recunoaște scoaterea sa în afara legii în 1947 și că nu și-a încetat validitatea. După un lung excurs istoric, memoriul Partidului Național Tărănesc proclama fidelitatea față de ideile de libertate și democrație și cerea Occidentului să ridice din nou problema existenței legale a partidului respectiv.

Memoriul prezentat vicepreședintelui BUSH de național-tărăniști redeschide o veche rană, anume aceea a pluralismului politic. În alte țări comuniste oficialitățile au îngăduit totuși unui număr de vechi partide politice să-și continue existența. După cum se poate vedea limpede în exemplul unor țări vecine, partidul aflat la putere, pentru a nu mai vorbi de populație, de viața socială în ansamblul ei, toate acestea au de câștigat de pe

syre ce
vorbă?

WTTW

237
407

- 4 -

urma existenței unor forțe politice care, chiar dacă în general sînt obediente, frînează totuși într-o oarecare măsură abuzurile, greșelile și excesele clasei politice. Nimic nu poate fi mai dăunător progresului social decît existența monopolului politic, prezența în fruntea țării a unui grup care nu dă socoteală nimănu, care, iresponsabil fiind, se simte acoperit de orice responsabilitate.

În condițiile de astăzi ale României, întrebarea dacă vechile partide politice au vreun viitor este, desigur, iluzorie. Să ne amintim însă că în urmă cu cîteva luni un grup de cetățeni a propus și a promis revitalizarea Partidului Social Democrat. Acum, iată că și Partidul Național Tărănesc dă unele semne de putere. Sînt - cred - semne bune, pentru că ele arată că, în ciuda presiunii, a descurajării și a perspectivelor atît de sumbre, speranța nu piere".